

Sedan jordbruksnämnden handlade frågan har Svensk kötthandels ekonomi ytterligare försämrats genom att koslakten nu beräknas bli 65 000—70 000 kor. Dessutom har också ungnötslakten ökat, vilket ytterligare försvårar avsättningsmöjligheterna. Orsaken till den utökade slakten är foderbrist på grund av torkan.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta att de 50 miljoner kronor som av budgetmedel anvisats för regleringsändamål 1969/70 och 1970/71 för täckande av exportkostnader för kött enligt överenskomna riktlinjer får användas utan årlig maximering.

Stockholm den 28 januari 1970

Gunnar Skagerlund (fp)

Anders Axelson (fp)

Nr 944

Av herrar **Skagerlund** och **Axelson**, om en översyn av skördeskadeförsäkringen.

(Lika lydande med motion nr 1097 i Andra kammaren)

År 1961 beslutade riksdagen införa särskilt skördeskadeskydd. Beslutet hade föregåtts av ett omfattande utredningsarbete under åren 1953—1958. Utredningen föreslog ett skyddssystem uppbyggt på försäkringsmässig basis kompletterat med skördeskadelån. Utredningsförslaget granskades kritiskt vid remissbehandlingen, och vid den senare överarbetningen gjordes förändringar i fråga om bl. a. finansieringen. Önskemålet om lägre självrisk tillgodosågs till viss grad. Däremot avslogs jordbrukets förslag om att försäkringen skulle kompletteras med resultatutjämningskonto för jordbruk.

Allteftersom åren gått, erfarenheter vunnits och uppgiftsmaterial samlats har skördeskadeskyddet blivit föremål för justeringar. Sedan 1968 har ny teknik för anmälningarna tillämpats genom att anmälan till skördeskadeskyddet är obligatorisk och uppgift om arealfördelningen på olika grödor infordras. Ny områdesindelning har tillämpats i vissa län, och vidare har modifiering skett av principerna för beräkning av normalskördarna, varigenom den objektiva skördeuppskattningen fått ökad vikt.

Skördeskadeskyddet har alltid betecknats som ett katastrofskydd, vilket

innebär att jordbrukarna själva tar en betydande självrisk. Trots fortlöpande förbättringar är erfarenheterna för många jordbrukare sådana att man ställt frågan huruvida man har en försäkring eller om man deltar i ett lotteri.

Grödefördelning och låg normskörd, som därtill skall reduceras med ytterligare drygt 15 procent i självrisk, resulterar ofta i att mycket små belopp utbetalas.

Sannolikt är också skördeskadeområdena för stora då det ofta är betydande olikheter i skördeutfallet på skilda brukningsenheter inom samma område. Skillnader i jordart och nederbörd medför ofta att skördarna kan variera starkt.

Då de olika områdena, strata, betraktas som skilda enheter då skördeskadeförluster skall räknas ut, kan resultatet för de enskilda brukningsenheterna bli mycket varierande. Normskördarnas storlek bör bli föremål för fortsatt översyn; särskilt för potatis och våroljeväxter är normskördarna alltför låga. Ett speciellt problem är fröodling på vall, och detta bör beaktas vid det fortlöpande förbättringsarbetet.

Slutligen: utbetalningen av skördeskadeersättningen sker som regel i mars månad, således ca 6 månader efter det skördeskadan inträffat. I dataålderns tidevarv borde det vara möjligt att förkorta denna tid. Under alla förhållanden skulle mycket vinnas om ett preliminärt besked om skördeskadeersättning kunde ges under det beskattningsår skördeskadan inträffat.

Härovan skisserade önskemål för att förbättra skördeskadeförsäkringen skulle sålunda kunna sammanfattas i följande:

1. Självrisken bör minskas.
2. Skördeskadeområdena bör göras mindre.
3. Normskördarna för särskilt potatis och våroljeväxter bör höjas.
4. Vallfröodlingens speciella problem bör beaktas.
5. Besked om skördeskadeersättning bör lämnas tidigare.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om en översyn av skördeskadeförsäkringen i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 28 januari 1970

Gunnar Skagerlund (fp)

Anders Axelsson (fp)